Ndị dike nke Baịbụl

Pentateuch

E nwere ndị dike n'ụwa n'oge ahụ; mgbe nke ahụ gasịrị, mgbe ụmụ Chineke batara n'ebe ụmụ nwanyị nke mmadụ nọ, ha wee mụọ ụmụ nye ha, ndị ahụ ghọrọ ndị dike n'oge ochie, ndị a ma ama. Jenesis 6:4

N'ebe ahụ ka anyị hụrụ ndị dike, ụmụ Anak, ndị si n'agbụrụ ndị dike pụta: anyị wee dị ka igurube n'anya anyị, otú a ka anyị dịkwa n'anya ha. Ọnụọgụgụ 13:33

Ndị Emim biri n'ime ya n'oge gara aga, ndị dị ukwuu, dịkwa ọtụtụ, dị ogologo, dị ka ndị Anakim; ndị a na-akpọkwa ndị dike, dị ka ndị Anakim; ma ndị Moab na-akpọ ha ndị Emim. Deuteronomi 2:10-11

Diuteronọmi 2:19-21
Ma mgbe ị bịarutere nso n'ebe ụmụ Amọn nọ, enyela ha nsogbu, emekwala ha ihe ọ bụla: n'ihi na agaghị m enye gị ala ụmụ Amọn ihe nketa ọ bụla; n'ihi na enyewo m ya ụmụ Lot ka ọ bụrụ ihe nketa. (A gụkwara nke ahụ ala ndị Refaịn: ndị Refaịn bi na ya n'oge gara aga; ndị Amọn na-akpọkwa ha Zamzummim; ndị dị ukwuu, dị ọtụtụ, dịkwa ogologo, dị ka ndị Anakịm; ma Jehova bibiri ha n'ihu ha; ha wee napụta ha, biri n'ọnọdụ ha.

N'ihi na ọ bụ naanị Og, eze Bashan, ka fọdụrụ n'ime ndị fọdụrụ n'ime ndị dike; lee, ihe ndina ya bụ ihe ndina ígwè; ọ dịghị na Raba nke ụmụ Amon? Ogologo ya dị kubit itoolu, obosara ya dịkwa kubit anọ, dịka otu kubit si dị. Ala a, nke anyị nwetara n'oge ahụ, site na Aroer, nke dị n'akụkụ osimiri Arnon, na ọkara ugwu Gilied, na obodo ya, ka m nyere ndị Reuben na ndị Gad. Ma nke fọdụrụ na Gilied, na Bashan nile, nke bụ alaeze Og, ka m nyere ọkara ebo Manase; ógbè Argob nile, ya na Bashan nile, nke a na-akpọ ala ndị dike. Deuteronomi 3:11-13

Akụkọ ihe mere eme

Na ókèala Og eze Beshan, onye sitere na ndị fọdụrụ n'ime ndị Refaịn, ndị bi na Ashtarọt na Edrei, Joshua 12:4

Alaeze Og nile nke dị na Beshan, onye chịrị n'Ashtarọt na n'Edrei, ndị fọdụrụ n'ime ndị Refaịn fọdụrụ: n'ihi na ndị a ka Mozis gburu, chụpụkwa ha. Joshua 13:12

Ókèala ahụ wee gbagoo na ndagwurugwu nwa Hinọm ruo n'akụkụ ndịda nke ndị Jebus, nke bụ Jerusalem: ókèala ahụ wee gbagoo n'elu ugwu ahụ nke dị n'ihu ndagwurugwu Hinọm n'ọdịda anyanwụ, nke dị na nsọtụ ndagwurugwu Refaịn n'ebe ugwu: Joshua 15:8

Joshua wee zaa ha, sị: “Ọ bụrụ na unu bụ ndị dị ukwuu, gbagoonụ n'ime ọhịa, gbutuo onwe unu n'ala ndị Perizaịt na ndị Refaịt, ọ bụrụ na ugwu Ifrem dị gịrịgịrị.” Joshua 17:15

Ókèala ahụ wee gbadaa ruo na nsọtụ ugwu nke dị n'ihu ndagwurugwu nwa Hinọm, nke dị na ndagwurugwu nke ndị Refaịn n'ebe ugwu, wee gbadaa ruo ndagwurugwu Hinọm, ruo n'akụkụ ndị Jebusi n'ebe ndịda, wee gbadaa ruo Enrogel, Joshua 18:16

1 Samuel 17
1 Ma ndi Filistia chikọtara ọmuma-ulo-ikwū-ha ibu agha, ha we kpọkọta onwe-ha na Soko, nke Juda nwere, ha we ma ulo-ikwū-ha n'etiti Soko na Azeka, n'Efesdamim.
2 Sọl na ndị Izrel zukọtara onwe ha, wee maa ụlọikwuu ha n'akụkụ ndagwurugwu Ila, ha wee hazie onwe ha ka ha lụọ agha megide ndị Filistia.
3 Ndị Filistia guzo n'ugwu n'otu akụkụ, Izrel guzokwa n'ugwu n'akụkụ nke ọzọ: ndagwurugwu dịkwa n'etiti ha.
4 Otu dike si n'ọmụma ụlọikwuu ndị Filistia pụta, aha ya bụ Goliat, onye Gat, onye dị ka cubit isii na otu aka.
5 O yi okpu agha ọla kọpa n'isi ya, o yi uwe agha; ịdị arọ uwe agha ahụ dịkwa puku shekel ọla ise.
6 O jikwa ákwà ọla dị n'ụkwụ ya, tinyere ihe e ji ọla mee n'etiti ubu ya.
7 Mkpanaka ube ya dịkwa ka ogwe osisi onye na-akpa ákwà; isi ube ya dịkwa narị shekel ígwè isii; otu onye bu ọta na-agakwa n'ihu ya.
8 O wee guzoro wee kpọọ ndị agha Izrel òkù, sị ha: "Gịnị mere unu ji pụta ịhazi agha unu? Ọ bụghị m bụ onye Filistia, unu abụghịkwa ndị ohu Sọl? họpụtanụ onwe unu otu nwoke, ka ọ bịa bịakwute m."
9 Ọ bụrụ na o nwee ike ịlụso m ọgụ ma gbuo m, anyị ga-abụ ndị ohu unu: ma ọ bụrụ na m merie ya ma gbuo ya, unu ga-abụ ndị ohu anyị, unu ga-ejekwara anyị ozi.
10 Onye Filistia ahu we si, Anamakwa usu-ndi-agha Israel uta ta: nyenu m nwoke, ka ayi we lụso ọgu.
11 Mgbe Sọl na Izrel niile nụrụ okwu ndị a nke onye Filistia ahụ, obi gbawara ha, ha wee tụọ egwu nke ukwuu.
12 Devid bụ nwa onye Efrata ahụ nke Betlehem Juda, onye aha ya bụ Jesi, o nwekwara ụmụ asatọ: nwoke ahụ wee bụrụ agadi n'etiti ndị ikom n'oge Sọl.
13 Ụmụ Jesi atọ bụ ndị okenye wee soro Sọl gaa agha: aha ụmụ ya atọ ndị gara agha bụ Elaịab bụ ọkpara, na nke na-esote ya bụ Abinadab, na nke atọ bụ Shama.
14 Devid bụ nke kacha nta: atọ ndị okenye wee soro Sọl.
15 Ma Devid na-aga ma na-alọta site n'ebe Sọl nọ ịzụ atụrụ nna ya na Betlehem.
16 Onye Filistia ahu we biarue nso n'ututu na n'anyasi, we guzo onwe-ya rue ọgu ubọchi anọ.
17 Jesi we si Devid nwa-ya, Biko, buru otu ephah nke ọka a a mịrị amị, na obe achicha iri a, ba ọsọ ga n'ọmuma-ulo-ikwū jekuru umu-nne-gi;
18 Buru chiiz iri a gaa n'aka onyeisi otu puku ha, lee otú ụmụnne gị si eme, werekwa nkwa ha.
19 Ma Sọl, ha na ndị ikom Izrel niile, nọ na ndagwurugwu Ila, na-alụso ndị Filistia ọgụ.
20 Devid wee bilie n'isi ụtụtụ, hapụ atụrụ ahụ n'aka onye na-azụ atụrụ, wee buru ya, lawa dịka Jesi nyere ya iwu; o wee bịarute n'ogige ahụ, mgbe ndị agha ahụ na-apụ n'ọgbọ agha, tie mkpu maka agha.
21 N'ihi na Israel na ndi Filistia edowo onwe-ha n'usoro agha, ndi-agha megide ndi-agha.
22 Devid we hapụ ihe-agha-ya n'aka onye nēdebe ihe-agha ahu, o we ba ọsọ ba n'usu-ndi-agha, bia kele umu-nne-ya.
23 Ka ọ na-agwa ha okwu, lee, dike ahụ, onye Filistia nke Gat, aha ya bụ Goliat, si n'ìgwè ndị Filistia rịgota, wee kwuo okwu dịka okwu ndị a si dị: Devid wee nụ ha.
24 Ndị Izrel niile wee gbaa ọsọ, ozugbo ha hụrụ nwoke ahụ, ha wee tụọ egwu nke ukwuu.
25 Ndị Izrel wee sị, "Ùnu ahụla nwoke a nke rịgotara? N'ezie ọ rịgotara ịkwa Izrel emo: ọ ga-erukwa na nwoke nke gburu ya, eze ga-eme ka ọ baa ọgaranya nke ukwuu, ọ ga-enyekwa ya nwa ya nwanyị, meekwa ka ụlọ nna ya nwere onwe ha n'Izrel."
26 Devid wee gwa ndị guzo n'akụkụ ya okwu, sị: "Gịnị ka a ga-eme nwoke ahụ nke gburu onye Filistia a ma wepụ nkọcha n'ahụ Izrel? Ònye bụ onye Filistia a a na-ebighị úgwù, nke ga-akwa ndị agha Chineke dị ndụ emo?"
27 Ndị mmadụ wee zaa ya otu a, sị: "Otu a ka a ga-eme nwoke nke gburu ya."
28 Elaiab, nwanne ya nwoke nke okenye, nụrụ ka ọ na-agwa ndị ikom ahụ okwu; iwe Eliab wee dị ọkụ megide Devid, o wee sị, Gịnị mere i ji bịa ebe a? Ònye ka i hapụrụ atụrụ ole na ole ahụ n'ọzara? Amaara m mpako gị na ihe ojọọ nke obi gị; n'ihi na ị gbadatara ka ị hụ agha ahụ.
29 Devid wee sị: "Gịnị ka m mere ugbua? Ọ bụ na e nweghị ihe kpatara ya?"
30 O wee si n'ebe ọ nọ tụgharịa gaa n'ebe onye ọzọ nọ, wee kwuo otu ihe ahụ: ndị Izrel wee zaa ya ọzọ dịka ọ dị na mbụ.
31 Mgbe a nụrụ okwu Devid kwuru, ha kọọrọ ya n'ihu Sọl, o wee kpọọ ya.

32 Devid wee sị Sọl: “Ka obi ghara ịda mba n'ihi ya; ohu gị ga-aga lụso onye Filistia a ọgụ.”
33 Sọl wee sị Devid: “Ị gaghị enwe ike ịga lụso onye Filistia a ọgụ; n'ihi na ị bụ nwata, ya onwe ya bụkwa nwoke agha site na nwata.”
34 Devid wee sị Sọl: “Ohu gị na-azụ atụrụ nna ya, ọdụm wee bịa, bea wee kpụrụ otu atụrụ n'ìgwè atụrụ.
35 M wee chụsoo ya, tie ya ihe, napụta ya n'ọnụ ya: mgbe o biliri megide m, m wee jide ya n'afụ ọnụ ya, tie ya ihe, gbuokwa ya.
36 Orù-gi gburu ma ọdụm ma bea: onye Filistia a a na-ebighị úgwù ga-adị ka otu n'ime ha, ebe ọ bụ na ọ tawo ndị agha nke Chineke dị ndụ ụta.
37 Devid kwukwara, sị: “Jehova nke napụtara m n'aka ọdụm na n'aka bea, ọ ga-anapụta m n'aka onye Filistia a.” Sọl wee sị Devid: “Gaa, Jehova nọnyeere gị.”
38 Sọl yikwasịkwara Devid uwe agha ya, kpukwasịkwa okpu agha ọla n'isi ya, yikwasịkwara ya uwe agha.
39 Devid we ke mma-agha-ya n'uwe-agha-ya, o we chọ ije: n'ihi na ọ nwaghi ya. Devid we si Sọl, Agaghị m eji ihe ndia aga; n'ihi na anwaleghi m ha. Devid we yipu ha n'aru ya.
40 O wee were mkpara ya n'aka ya, họrọ nkume ise dị ire ụtọ n'ime iyi ahụ, tinye ha n'akpa onye ọzụzụ atụrụ nke o ji, ọbụna n'akpa ya; o jikwa aka ya: o wee bịaruo onye Filistia ahụ nso.
41 Onye Filistia ahụ wee bịaruo nso Devid; nwoke ahụ bu ọta ya wee na-aga n'ihu ya.
42 Onye Filistia ahu we legide anya, hu Devid, o we leda ya anya: n'ihi na ọ bu nwa-okoro, nācha ọbara-ọbara, ma kwa mma n'anya.
43 Onye Filistia ahụ wee sị Devid, “Ọ bụ nkịta m, nke mere i ji jiri mkpara bịakwute m?” Onye Filistia ahụ wee jiri chi ya kọchaa Devid.
44 Onye Filistia ahụ wee sị Devid: “Bịakwute m, m ga-enyekwa anụ gị nye anụ ufe nke eluigwe na anụ ọhịa.”
45 Devid wee sị onye Filistia ahụ, “Ị na-eji mma agha na ube na ọta bịakwute m: mana m na-abịakwute gị n'aha Jehova nke ụsụụ ndị agha, Chineke nke ụsụụ ndị agha Izrel, onye ị kwadaworo.”
46 Taa ka Jehova ga-enyefe gị n'aka m, m ga-etikwa gị ihe, wepụ isi gị n'ahụ gị; m ga-enyekwa ozu ndị agha Filistia taa nye anụ ufe nke eluigwe na anụ ọhịa nke ụwa, ka ụwa niile wee mara na e nwere Chineke n'Izrel.
47 Nzukọ a nile ga-amarakwa na Jehova anaghị eji mma agha na ube azọpụta: n'ihi na agha ahụ bụ nke Jehova, Ọ ga-enyekwa unu n'aka anyị.
48 O rue, mbe onye Filistia ahu biliri, biaru nso izute Devid, na Devid mere ngwa ngwa, ba ọsọ ga n'iru ndi-agha izute onye Filistia ahu.
49 Devid wee tinye aka ya n'akpa ya, were otu nkume n'ebe ahụ, tụọ ya, tie onye Filistia ahụ n'egedege ihu ya, nkume ahụ wee mikpuo n'egedege ihu ya, o wee daa kpuo ihu n'ala.
50 Devid wee merie onye Filistia ahụ site n'iji èbè na nkume, o wee tie onye Filistia ahụ, gbuo ya; ma ọ dịghị mma agha ọ bụla dị n'aka Devid.
51 Devid wee gbaa ọsọ, guzoro n'elu onye Filistia ahụ, were mma agha ya, dọpụta ya n'ọbọ ya, gbuo ya, bepụ isi ya. Mgbe ndị Filistia hụrụ na dike ha anwụọla, ha gbara ọsọ.
52 Ndị Izrel na ndị Juda wee bilie tie mkpu, chụsoo ndị Filistia ruo mgbe ha rutere na ndagwurugwu ahụ, ruokwa ọnụ ụzọ ámá Ekrọn. Ndị Filistia merụrụ ahụ wee daa n'ụzọ Shaaraim, ruo Gat, ruo Ekrọn.
53 Ụmụ Izrel wee laghachi n'ịchụso ndị Filistia, ha wee kwakọrọ ihe n'ụlọikwuu ha.
54 Devid we buru isi onye Filistia ahu, bute ya na Jerusalem: ma o tinyere ihe-agha-ya n'ulo-ikwū-ya.
55 Mgbe Sọl hụrụ Devid ka ọ na-aga izute onye Filistia ahụ, ọ jụrụ Abna, onyeisi ndị agha, sị: “Abna, nwa ònye ka nwa okorobịa a bụ?” Abna wee sị: “Dịka mkpụrụ obi gị dị ndụ, eze, amaghị m.”
56 Eze wee sị, “Jụọ onye nwa okorobịa ahụ bụ.”
57 Mgbe Devid si n'igbu onye Filistia ahụ lọta, Abna jidere ya, kpọta ya n'ihu Sọl, isi onye Filistia ahụ n'aka ya.
58 Sọlu sụ iya: “Nwa onye bẹ bụ nwa nwoke?” Dévidi sụ iya: “Ọ bụ nwa onye-ozi ngu, bụ Jesi onye Bẹ́tulehemu.”

Ishbibenob, onye sitere n'ụmụ dike ahụ, onye arọ ube ya dị shekel ọla atọ n'ịdị arọ, onye e kekwara mma agha ọhụrụ n'úkwù, chere na ọ ga-egbu Devid. Ma Abishaị nwa Zeruya nyeere ya aka, tie onye Filistia ahụ, gbuo ya. Ndị ikom Devid wee ṅụọ iyi, sị, 'Ị gaghị eso anyị gaa agha ọzọ, ka ị ghara imenyụ ọkụ Izrel.' O wee ruo mgbe nke a gasịrị, agha dakwara ọzọ na ndị Filistia na Gob: mgbe ahụ Sibekai onye Husha gburu Saf, onye sitere n'ụmụ dike ahụ. Agha dakwara ọzọ na Gob na ndị Filistia, ebe Elhanan nwa Jaareoregim, onye Betlehem, gburu nwanne Golaịat onye Gat, mkpanaka ube ya dị ka ogwe osisi onye na-akpa ákwà. Agha dakwara ọzọ na Gat, ebe otu nwoke toro ogologo nọ, nke nwere mkpịsị aka isii n'aka ya abụọ, mkpịsị ụkwụ isii n'ụkwụ ya abụọ, iri abụọ na anọ n'ọnụ ọgụgụ; a mụkwara ya onye dike ahụ. Mgbe ọ kparịrị Izrel, Jonatan

nwa Shimea nwanne Devid gburu ya. Mmadụ anọ a bụ ndị dike na Gat, ha wee daa n'aka Devid na n'aka ndị ohu ya. 2 Samuel 21:16-22

O wee ruo mgbe nke a gasịrị, agha biliri na Geza megide ndị Filistia; n'oge ahụ, Sibekai onye Husha gburu Sipaị, onye si n'ụmụ dike ahụ: e wee merie ha. Agha wee daa ọzọ na ndị Filistia; Elhanan nwa Jaị wee gbuo Lahmi nwanne Golaịat onye Gat, onye mkpara ube ya dị ka ogwe osisi onye na-akpa ákwà. Agha wee daa ọzọ na Gat, ebe otu nwoke toro ogologo nọ, mkpịsị aka ya na mkpịsị ụkwụ ya dị iri abụọ na anọ, isii n'aka ya abụọ, isii n'ụkwụ ya abụọ: ọ bụkwa nwa dike ahụ. Ma mgbe ọ na-akwa Izrel emo, Jonatan nwa Shimea nwanne Devid gburu ya. Ndị a mụrụ nye dike ahụ na Gat; ha wee daa n'aka Devid na n'aka ndị ohu ya. 1 Ihe E Mere 20:4-8

Ọ na-agbaji m site na mgbawa n'elu mgbawa, Ọ na-agba ọsọ n'ahụ m dị ka dike. Job 16:14

Apokrịfa

N'ihi na onye dike ahụ adaghị site n'aka ụmụ okorobịa ahụ, ụmụ ndị Titans egbughịkwa ya, ndị dike ukwu ahụ adakwasịghịkwa ya: ma Judith nwa Merari ada ya mere ka ọ daa mbà site n'ịma mma nke ihu ya. Judith 16:7

N'ihi na n'oge ochie kwa, mgbe ndị dike dị mpako lara n'iyi, olileanya nke ụwa nke aka gị na-achị gbapụrụ n'ime arịa na-adịghị ike, wee hapụ mkpụrụ nke ọgbọ ruo mgbe ebighị ebi. Amamihe nke Solomon 14:6

O meghị ka obi dajụọ ya n'ebe ndị dike ochie ahụ nọ, bụ́ ndị dara ada n'ike nke nzuzu ha. Ecclesiasticus 16:7

Dịka e si ewepụ abụba n'àjà udo, otú a ka e si họpụta Devid n'etiti ụmụ Izrel. Ọ na-egwuri egwu na ọdụm dị ka ọ na-egwuri egwu na ụmụ ewu, na bea dị ka ọ na-egwuri egwu na ụmụ atụrụ. Ọ gbughị dike, mgbe ọ ka dị obere? Ò napụghịkwa mkparị n'ebe ndị mmadụ nọ, mgbe o weliri aka ya elu na nkume dị n'ime èbè, wee tie mpako Goliath? N'ihi na ọ kpọkuru Onyenwe anyị kachasị elu; o wee nye ya ike n'aka nri ya igbu dike ahụ dị ike, ma welie mpi nke ndị ya. Ecclesiasticus 47:2-5

E nwere ndị dike a ma ama site na mbido, ndị dị oke elu, ndị nwere nkà n'agha. Onyenwe anyị ahọpụtaghị ha, o nyeghịkwa ha ụzọ ihe ọmụma: Ma e bibiri ha, n'ihi na ha enweghị amamihe, ha lakwara n'iyi site na nzuzu ha. Baruk 3:26-28

Mgbe ahụ, nwa ya nwoke bụ́ Judas, onye a na-akpọ Maccabeus, biliri n'ọnọdụ ya. Ụmụnne ya niile nyeere ya aka, otu a ka ndị niile na-akwado nna ya mere, ha wee lụọ agha Izrel n'ọnụ. O wee nweta nsọpụrụ dị ukwuu, yikwasịkwa ihe mgbochi obi dị ka dike, keekwa ihe agha ya gburugburu ya, o wee lụọ agha, na-echebe ndị agha ahụ site na mma agha ya. N'omume ya, ọ dị ka ọdụm, dịkwa ka nwa ọdụm na-eti mkpu maka anụ oriri ya. N'ihi na ọ chụpụrụ ndị ajọ omume, chọọkwa ha, ma gbaa ndị na-akpagbu ndị ya ọkụ. Ya mere, ndị ajọ omume dara ada n'ihi egwu ya, ndị niile na-eme ihe ọjọọ wee nwee nsogbu, n'ihi na nzọpụta gara nke ọma n'aka ya. O mekwara ọtụtụ ndị eze ihere, meekwa ka Jekọb ṅụrịa ọnụ site n'omume ya, ihe ncheta ya bụkwa ngọzi ruo mgbe ebighị ebi. Ọ gakwara n'obodo Juda niile, na-ebibi ndị ajọ omume n'ime ha, na-ewepụkwa iwe n'ebe Izrel nọ: nke mere ka a mara ya ruo n'akụkụ ụwa niile, ọ nabatakwara ya ndị dị njikere ịla n'iyi. 1 Maccabees 3:1-9

Inọk

Ndị ọzọ niile so ha lụọ nwunye, onye ọ bụla họọrọ otu, ha wee malite ịbanye n'ebe ha nọ ma meruọ onwe ha, ha wee kụziere ha anwansi na anwansi, na ịkpụ mgbọrọgwụ, ma mee ka ha mara osisi. Ha wee tụrụ ime, ha wee mụọ nnukwu dike, ndị ịdị elu ha ruru puku atọ (Anell bụ otu nha nke ugwu ọdịda anyanwụ Europe, nke a na-aghọta na mbụ dị ka otu kubit, ogologo aka na aka gbatịrị agbatị. Nha ndị ọzọ nke ell hà nhata sentimita 27-45): Ndị riri ihe niile mmadụ nwetara. Mgbe mmadụ enweghịzi ike ịkwado ha, ndị dike ahụ tụgharịrị megide ha ma rie mmadụ. Ha wee malite imehie megide nnụnụ, na anụ ọhịa, na ihe na-akpụ akpụ, na azụ, na iri anụ ibe ha, na ịṅụ ọbara. Mgbe ahụ, ụwa boro ndị na-emebi iwu ebubo. Inọk 7:1-6

Ụmụ nwanyị amụọla ndị dike, ụwa dum ejupụtawokwa n'ọbara na ajọ omume. Inọk 9:9

O wee zaa, sị m, m wee nụ olu Ya: Atụla egwu, Inọk, onye ezi omume na odeakwụkwọ nke ezi omume: bịaruo ebe a nụ olu m. Gaa gwa Ndị Nche nke eluigwe, ndị zitere gị ịrịọ arịrịọ maka ha: Ị kwesịrị ịrịọ arịrịọ maka ụmụ nwoke, ọ bụghị mmadụ maka unu: Gịnị mere unu ji hapụ eluigwe dị elu, dị nsọ, na nke ebighị ebi, unu wee dinaa ụmụ nwanyị, unu merụ onwe unu na ụmụ nwanyị mmadụ, unu wee lụọ di, unu wee mee dị ka ụmụ nke ụwa, mụọkwa ndị dike dị ka ụmụ unu? Ọ bụ ezie na unu dị nsọ, mmụọ, na-ebi ndụ ebighị ebi, unu emerụwo onwe unu site n'ọbara ụmụ nwanyị, unu amụwokwa ụmụ site n'ọbara anụ ahụ, dịka ụmụ mmadụ, agụụ anụ ahụ na ọbara na-agụkwa ha dịka ndị na-anwụ anwụ na-emekwa. Ya mere, enyewo m ha nwunye ka ha wee mee ka ha dị ime, mụtakwa ụmụ site na ha, ka ihe ọ bụla wee ghara ịta ha n'ụwa. Ma unu bụbu ndị mmụọ, na-ebi ndụ ebighị ebi, na-anwụghị anwụ ruo ọgbọ niile nke ụwa. Ya mere, ahọpụtaghị m unu nwunye; n'ihi na maka ndị mmụọ nke eluigwe, ebe obibi ha dị n'eluigwe. Ugbu a, ndị dike, ndị sitere na mmụọ na anụ ahụ, a ga-akpọ mmụọ ọjọọ n'ụwa, ebe obibi ha ga-adịkwa n'ụwa. Mmụọ ọjọọ esiwo n'ahụ ha pụta; n'ihi na a mụrụ ha site na mmadụ, sitekwa n'aka ndị nche dị nsọ ka mmalite na mmalite ha si dị; ha ga-abụ mmụọ ọjọọ n'ụwa, a ga-akpọkwa ha mmụọ ọjọọ. Ma mmụọ nke eluigwe, n'eluigwe ka ebe obibi ha ga-adị, ma maka mmụọ nke ụwa nke a mụrụ n'ụwa, n'ụwa ka ebe obibi ha ga-adị. Mmụọ nke ndị dike na-ata ahụhụ, na-emegbu, na-ebibi, na-awakpo, na-alụ ọgụ, na-ebibi ụwa, na-akpata nsogbu: ha anaghị eri nri, kama agụụ na akpịrị ịkpọ nkụ, na-akpatakwa mmejọ. Mmụọ ndị a ga-ebili megide ụmụ mmadụ na megide ụmụ nwanyị, n'ihi na ha esiwo na ha pụta. Enoch 15:1-11

Site n'ụbọchị ogbugbu na mbibi na ọnwụ nke ndị dike, site na mkpụrụ obi nke anụ ahụ ha, mmụọ ha, mgbe ha pụtara, ga-ebibi n'enweghị ikpe. Otú a ka ha ga-ebibi ruo ụbọchị ọgwụgwụ, ikpe ukwu nke a ga-eme ka ụwa dị mma, n'elu ndị nche na ndị na-adịghị asọpụrụ Chineke, ee, a ga-emecha ya kpamkpam. Enoch 16:1

Mụ onwe m, Inọk, zara, sị ya: Onyenwe anyị ga-eme ihe ọhụrụ n'ụwa, nke a ka m hụworo n'ọhụụ, meekwa ka ị mara na n'ọgbọ nna m Jared, ụfọdụ n'ime ndị mmụọ ozi nke eluigwe mehiere okwu Onyenwe anyị. Lee, ha mere mmehie ma mebie iwu, ha na ụmụ nwanyị ejikọtawo onwe ha ma mee mmehie na ha, ha alụọla ụfọdụ n'ime ha, ha amụọkwala ụmụ site na ha. Ha ga-amụkwa ndị dike n'ụwa, ọ bụghị dịka mmụọ si dị, kama dịka anụ ahụ si dị, a ga-enwekwa ntaramahụhụ dị ukwuu n'ụwa, a ga-asachapụkwa ụwa site na ihe ọjọọ niile. Ee, nnukwu mbibi ga-abịa n'elu ụwa dum, a ga-enwekwa iju mmiri na nnukwu mbibi maka otu afọ. Inọk 106:13-16

Afọ Jubili

O wee ruo mgbe ụmụ mmadụ malitere ịba ụba n'elu ụwa, a mụkwara ụmụ nwanyị nye ha, na ndị mmụọ ozi Chineke hụrụ ha n'otu afọ nke jubilee a, na ha mara mma ile anya, ha wee lụọ nwunye site n'aka ndị niile ha họọrọ, ha wee mụọ ụmụ nwoke nye ha, ha wee bụrụ ndị dike. Jubilee 5:1

N'ihi na ihe atọ a mere ka iju mmiri bịakwasị ụwa, ya bụ, n'ihi ịkwa iko ebe ndị nche megidere iwu nke iwu ha gbara akwụna soro ụmụ nwanyị mmadụ, wee lụọ nwunye nke ihe niile ha họọrọ: ha wee malite ịrụ arụ. Ha wee mụọ ụmụ ndị ikom bụ ndị Nafidim, ha niile adịghịkwa iche, ha wee rie ibe ha: ndị Giant wee gbuo ndị Nafili, ndị Nafili wee gbuo ndị Eljo, na ndị Eljo, na otu onye ọzọ. Onye ọ bụla wee ree onwe ya ịrụ ọrụ ọjọọ na ịwụfu ọbara dị ukwuu, ụwa wee jupụta n'ajọ omume. Jubilee 7:21-23

Ọ gwakwara ha ikpe nke ndị dike ahụ, na ikpe nke ndị Sodọm, otu esi ekpe ha ikpe n'ihi ajọ omume ha, ha anwụọkwa n'ihi ịkwa iko ha, na adịghị ọcha ha, na mmebi iwu site na ịkwa iko. Jubilee 20:5

Ma tupu ha akpọọ ala Gilied ala Refaim; n'ihi na ọ bụ ala Refaim, a mụrụkwa Refaim n'ebe ahụ, ndị dike nke ịdị elu ha dị iri, itoolu, asatọ, ruo cubit asaa. Jubilee 29:9

Akwụkwọ Iden Echefuru Echefu

Ndị ikom ahụ kpọọrọ m gaa n'eluigwe nke ise wee tinye m, n'ebe ahụ ka m hụrụ ọtụtụ ndị agha a na-akpọ Grigori, ndị dị ka mmadụ, nha ha dịkwa ukwuu karịa nke ndị dike ukwu, ihu ha kpọnwụkwara akpọnwụ, ọnụ ha gbachikwara nkịtị ruo mgbe ebighị ebi, ọ dighịkwa ọrụ ọ bụla n'eluigwe nke ise, m wee sị ndị ikom ahụ nọnyeere m: Gịnị mere ndị a ji akpọnwụ akpọnwụ nke ukwuu, ihu ha dịkwa mwute, ọnụ ha gbachikwara nkịtị, gịnịkwa mere na enweghị ọrụ n'eluigwe a? Ha wee sị m: Ndị a bụ ndị Grigori, ndị ya na onyeisi ha bụ Setanail jụrụ Onyenwe ìhè, ndị sochiri ha bụ ndị e jidere n'ọchịchịrị ukwu n'eluigwe nke abụọ, atọ n'ime ha wee si n'ocheeze Onyenwe anyị gbadaa n'ụwa, gaa n'ebe Ermon dị, ma mebie nkwa ha n'ubu ugwu Ermon wee hụ ụmụ nwanyị nke mmadụ ka ha dị mma, ma lụọ nwunye, ma merụọ ụwa site n'omume ha, ndị n'oge niile nke afọ ha mere mmebi iwu na ngwakọta, a mụrụkwa ndị dike na ndị dike dị egwu na nnukwu iro. Ya mere, Chineke kpere ha ikpe n'ikpe dị ukwuu, ha wee kwaa ákwá maka ụmụnne ha, a ga-atakwa ha ahụhụ n'ụbọchị ukwu nke Onyenwe anyị. Ihe Nzuzo nke Inọk 18:1-4

Ya mere, gbapụnụ, ụmụ m, nyenụ nwunye unu na ụmụ unu ndị inyom iwu ka ha ghara ịchọ isi na ihu ha mma iji duhie uche: n'ihi na nwanyị ọ bụla nke ji aghụghọ ndị a eme ihe ka e debere maka ntaramahụhụ ebighị ebi. N'ihi na otu a ka ha dọtara Ndị Nche bụ ndị nọ tupu iju mmiri ahụ; n'ihi na dịka ndị a na-ele ha anya mgbe niile, ha na-enwe agụụ maka ha, ha chekwara ihe omume ahụ n'uche ha; n'ihi na ha gbanwere onwe ha ka ha bụrụ ọdịdị mmadụ, ha wee pụta ìhè nye ha mgbe ha nọ na di ha. Ụmụ nwanyị ndị na-enwe agụụ n'uche ha dịka ọdịdị ha si dị, mụrụ ndị dike, n'ihi na ndị Nche pụtara ìhè nye ha dị ka ndị na-eru n'eluigwe. Ya mere, kpachara anya maka ịkwa iko; ọ bụrụkwa na unu chọrọ ịdị ọcha n'uche, chekwa uche unu pụọ n'aka nwanyị ọ bụla. Agba nke Reuben 2:17-20

Akọr, eze, nwoke dị oke ogologo, ahụrụ m ka ọ na-atụ ube n'ihu na n'azụ ka ọ nọdụrụ n'elu ịnyịnya, m wee buru nkume dị kilogram iri isii n'ịdị arọ, tụba ya ma tie ịnyịnya ya, gbuo ya. Jekọb, nna m, wee gbuo Beelesat, eze nke ndị eze niile, dike dị ike, cubit iri na abụọ n'ịdị elu. Agba nke Juda 1:18,22